

Pelastuslaki

- Valvontasuunnitelma
- Viranomaisyhteistyö

Sisäasiainministeriö Pelastusosasto

Kati Tillander

RAKENTEELLISEN PALONEHKÄISYN, TURVALLISUUDEN JA
RAKENTAMISEN OHJAUKSEN OPINTOPÄIVÄT
17. – 19.11.2010, YLLÄS

Lain rakenne

1 luku. Yleiset säännökset

2 luku. Jokaisen yleiset velvollisuudet

3 luku. Rakennusten ja muiden kohteiden turvallisuuteen liittyvät velvoitteet

4 luku. Pelastustoimen organisaatio ja vastuu pelastustoimen tehtävistä

5 luku. Pelastustoiminta ja eräät siihen liittyvät tehtävät

6 luku. Yhteistoiminta pelastustoimen tehtävissä

7 luku. Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta

8 luku. Pelastustoimen koulutus ja kelpoisuusvaatimukset

9 luku. Nuohouspalvelut

10 luku. Väestönsuojeluun varautuminen ja väestönsuojelukoulutus

11 luku. Väestönsuojat

12 luku. Pelastustoimen valvontatehtävät

13 luku. Vaitiolovelvollisuus, tiedonsaantioikeus ja henkilökisterit

14 luku. Pelastustoimen rahoitus, maksut, palkkiot ja korvaukset

15 luku. Muutoksenhaku, pakkokeinot ja rangaistukset

16 luku. Erinäiset säännökset

12 luku - Pelastustoimen valvontatehtävät

78 §. Pelastuslaitoksen valvontatehtävä

79 §. Valvontasuunnitelma

80 §. Palotarkastuksen ja muun valvontatehtävän toimittaminen

81 §. Korjausmääräys ja toiminnan keskeyttäminen

82 §. Erityiset turvallisuusvaatimukset

83 §. Puolustusvoimien salassa pidettävät kohteet

84 §. Valmiuden tarkastaminen

85 §. Alueen pelastustoimen palvelutason valvonta

78 § - Pelastuslaitoksen valvontatehtävä

Pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava tämän 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista.

Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä.

Palotarkastustoiminnan uudelleen arviointi

- Nykyinen palotarkastusvelvoite korvataan yleisellä valvontavelvoitteella.
- Muutoksella on tarkoitus kohdentaa pelastuslaitoksen valvonta nykyistä paremmin alueen riskien ja muiden erityisten valvontatarpeiden mukaisesti.

Palotarkastuksia EI lopeteta, ne kohdennetaan aiempaa tarkemmin!

79 § - Valvontasuunnitelma

Pelastuslaitoksen on laadittava valvontasuunnitelma valvontatehtävän toteuttamisesta. Valvonnan on perustuttava riskien arviointiin ja sen tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta.

Valvontasuunnitelmassa on määritettävä suoritettavat palotarkastukset ja muut valvontatoimenpiteet sekä kuvattava, miten valvontasuunnitelman toteutumista arvioidaan.

Valvontasuunnitelman tulee perustua alueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Valvontasuunnitelma on tarkistettava vuosittain ja muutoinkin, jos tarkistamiseen on erityinen syy. Valvontasuunnitelma on toimitettava tiedoksi aluehallintovirastolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valvonnassa käytettävistä riskien arvioimisen perusteista, palotarkastusten ja muiden valvontatoimenpiteiden määrittelystä sekä valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnista.

Valvontasuunnitelmatyöryhmä

- Pelastusjohtajien hallitus on asettanut työryhmän työstämään valvontasuunnitelmarungon pelastuslaitosten käyttöön sekä määrittelemään suositukset palotarkastusten maksullisuudesta.

puheenjohtaja
sihteeri
jäsenet

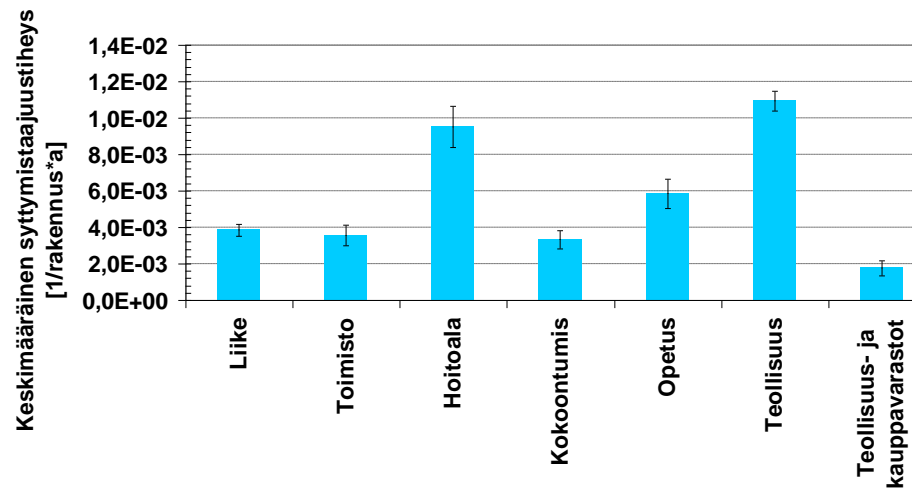
Olli Taskinen Helsinki PEL → 2/2010 Jussi Rahikainen KUP
Jussi Rahikainen SM → 2/2010 Kati Tillander SM
Jani Kanerva Etelä-Karjala PEL
Jari Lepistö Jokilaaksot PEL
Ilpo Tolonen KymPe
Raimo Niemi KH-PEL
2/2010 lähtien Seppo Lucenius Helsinki PEL

Valvontasuunnitelman runko / sisällysluettelo

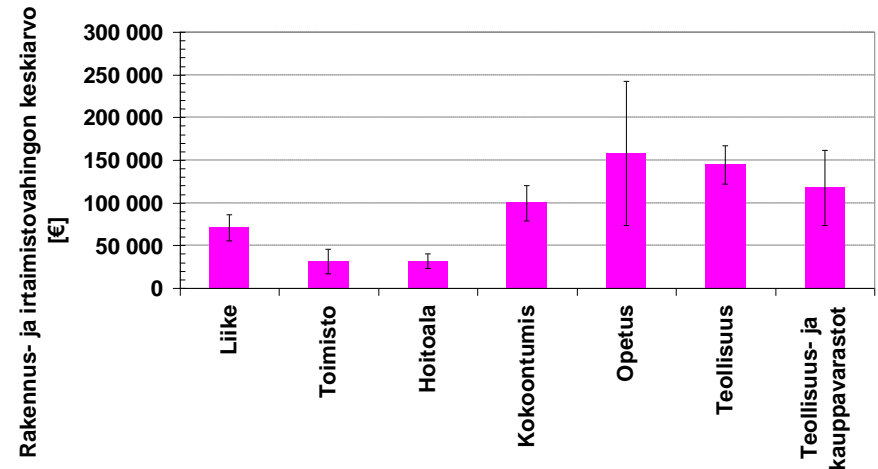
MÄÄRITTEET	2
1. VALVONTASUUNNITELMAN TARKOITUS	2
2. MÄÄRÄAIKAISET PALOTARKASTUKSET	2
2.1 ERITYISKOHTEIDEN PALOTARKASTUKSET	2
2.2 VALVONTAYHTEISTYÖ MUIDEN VIRANOMAISTEN JA TAHOJEN KANSSA	2
2.3 ASUINRAKENNUKSIEN JA NIIHIN VERRATTAVIEN KOHTEIDEN PALOTARKASTUKSET	2
2.4. VAPAA-AJAN ASUNTOJEN PALOTARKASTUKSET	2
3. MUUT TARKASTUKSET JA KATSELMUKSET	2
3.1 PELASTUSLAITOKSEN SISÄISET KÄYTÄNNÖT	2
3.2 KEMIKAALIKOHTEIDEN VALVONTA	2
4. RESURSSIT JA MITTARIT	2
LIITE A. NS. ERITYISKOHTEIDEN TARKASTUSVÄLIN MÄÄRITTÄMINEN	2
LIITE A1. ERITYISKOHTEIDEN PERIAATTEELLISET TARKASTUSVÄLIT.....	2
LIITE A2 ERITYISKOHTEIDEN PERIAATTEELLISTEN TARKASTUSVÄLIEN PERUSTEET	2
LIITE A3: VTT:N LAATIMA TARKASTELU ”RAKENNUSPALOJEN OMAISUUSRISKI PINTA-ALALUOKITTAIN”	2
LIITE B. TAUSTA-AINEISTOA LIITTYEN ASUINRAKENNUSTEN RISKEIHIN.....	2
LIITE B1. OMAISUUSVAHINGON RISKI ASUINRAKENNUKSISSA	2
LIITE B2. PALOKUOLEMAT	2
LIITE B3. MUULTA VIRANOMAISILTA SAATAVAT TIEDOT	2
LIITE B4. ASUINALUELUOKITUS	2
LIITE C. PALOTARKASTUSTEN MAKSULLISUUS.....	2

Tarkastusvälien riskiperusteinen määrittely

- Erityiskohteiden osalta suositellut tarkastusvälit määritellään omaisuusvahinkoriskin pohjalta.
- Asuinrakennuksissa henkilöriskit määrääviä.

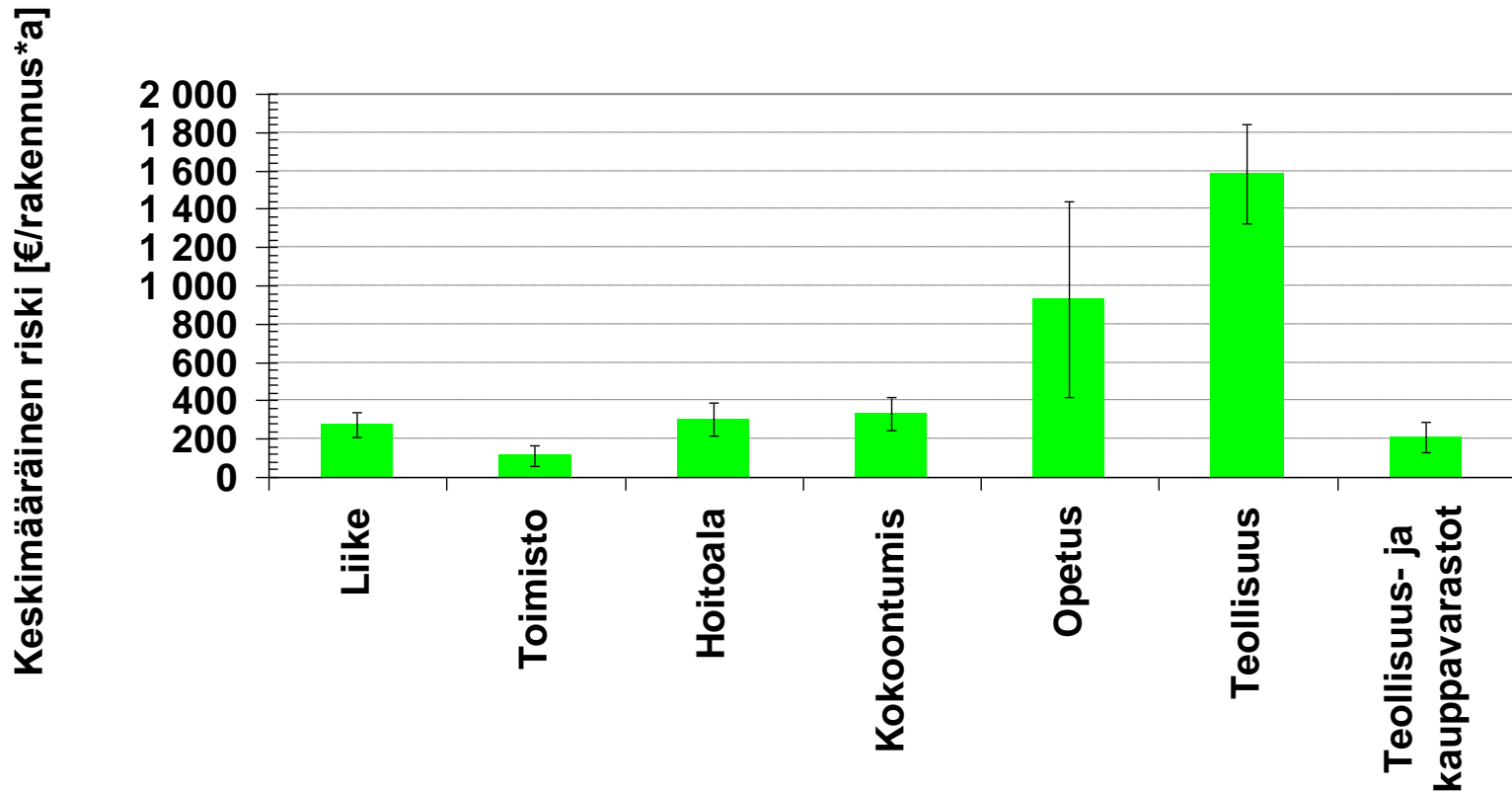
Tulipalon todennäköisyys rakennuksessa yhden vuoden aikana

Omaisuusvahingon keskiarvo

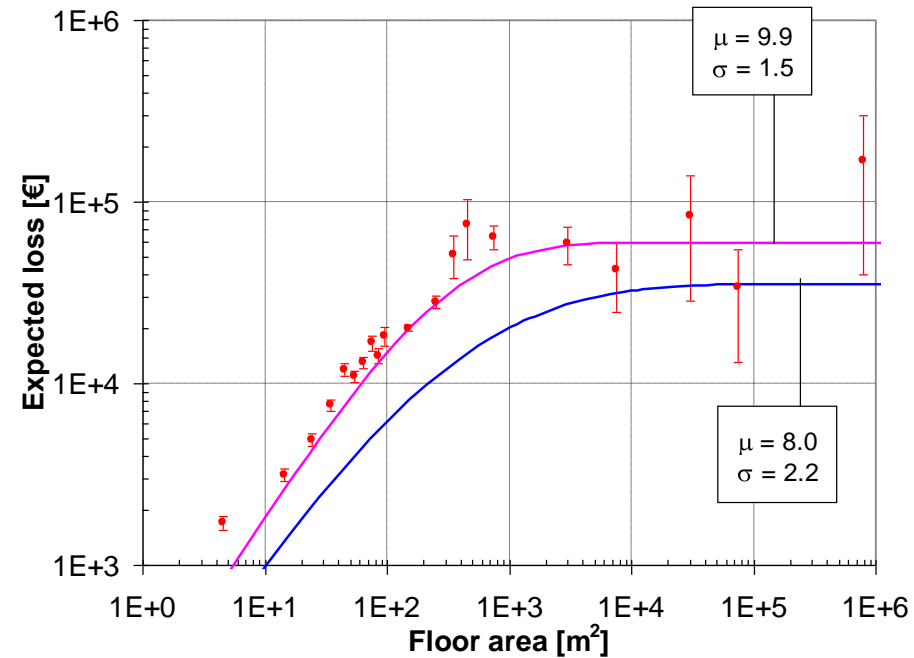
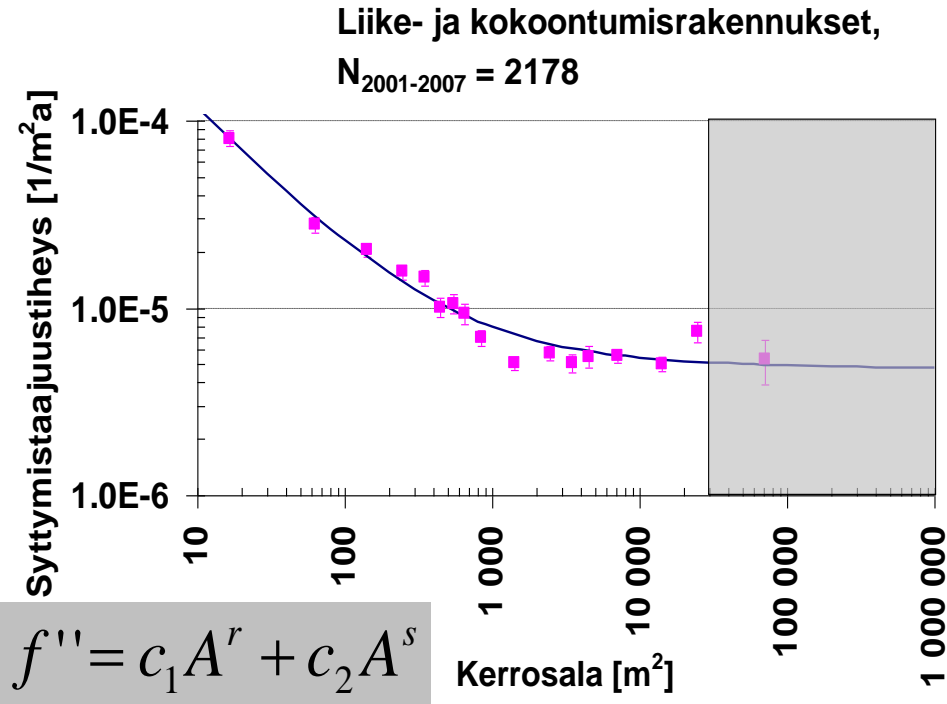
Tarkastusvälin määrittäminen

Keskimääräinen omaisuusvahingon riski eri rakennustyyppiluokissa.

Tavoitteena ei ole ollut määrittää riskin absoluuttista suuruutta, vaan tulosta voidaan käyttää eri ryhmien vertailuun.

Kerrosalariippuvuus

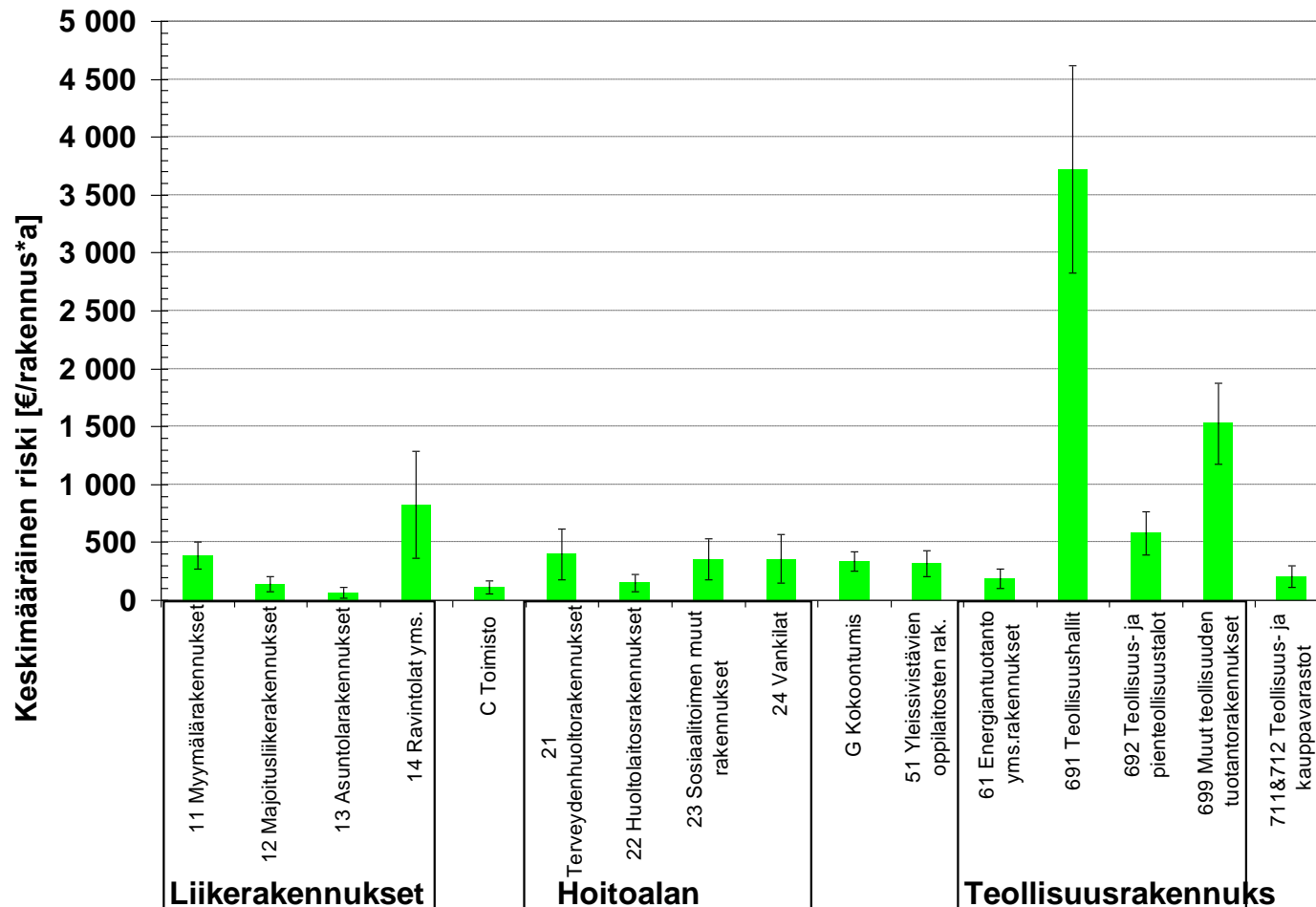

Kuva: Tillander, Oksanen, Kokki (2009) VTT Tiedotteita 2479
<http://www.vtt.fi/inf/pdf/tiedotteet/2009/T2479.pdf>

Kuva: Tillander (2004) VTT Publications 537
<http://www.vtt.fi/inf/pdf/publications/2004/P537.pdf>

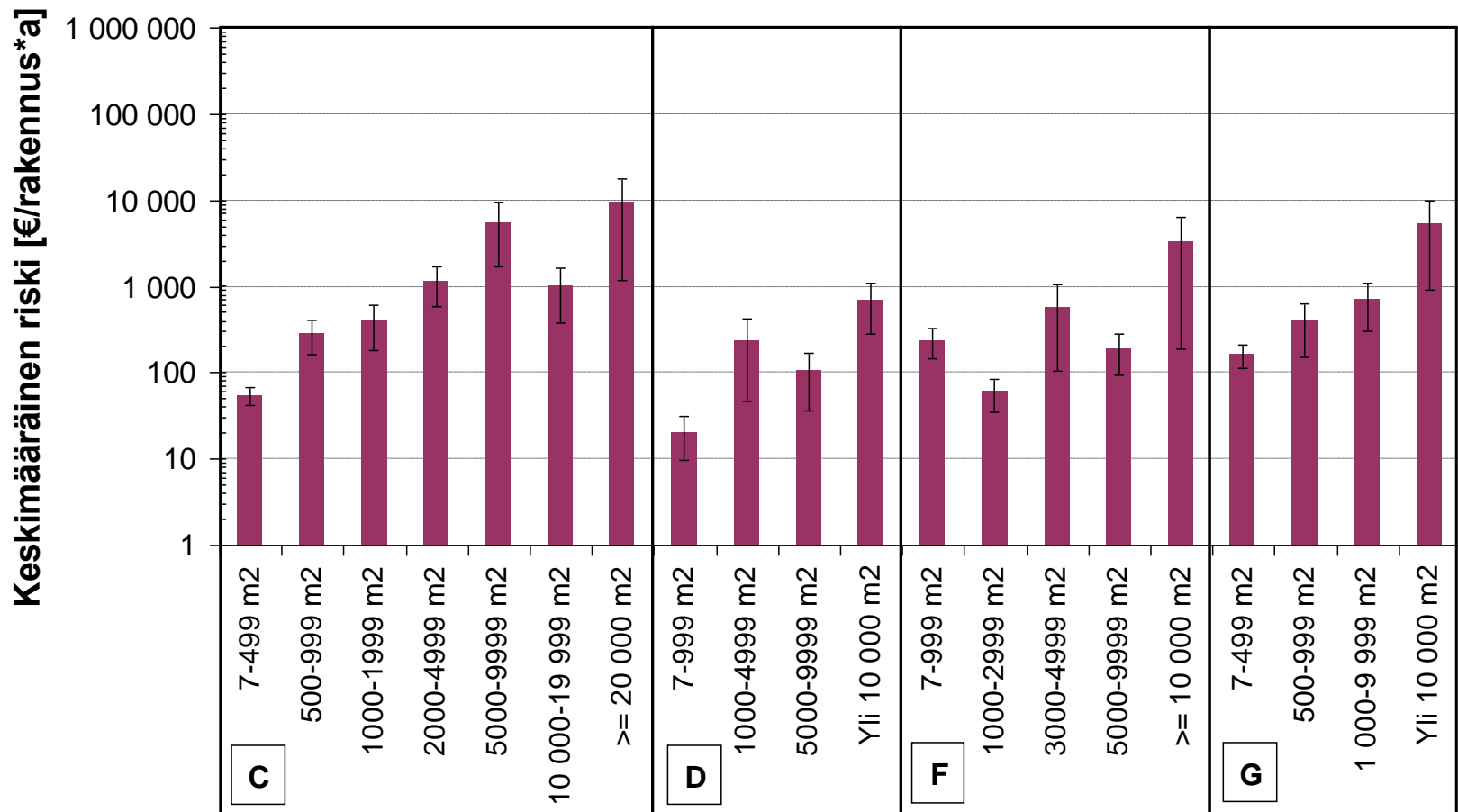
Tarkastusvälin määrittäminen

Keskimääräinen omaisuusvahingon riski tarkemmalla jaotellulla.

Tarkastusvälin määrittäminen

Keskimääräinen omaisuusvahingon riski pinta-alaluokittain.

Liikerakennukset

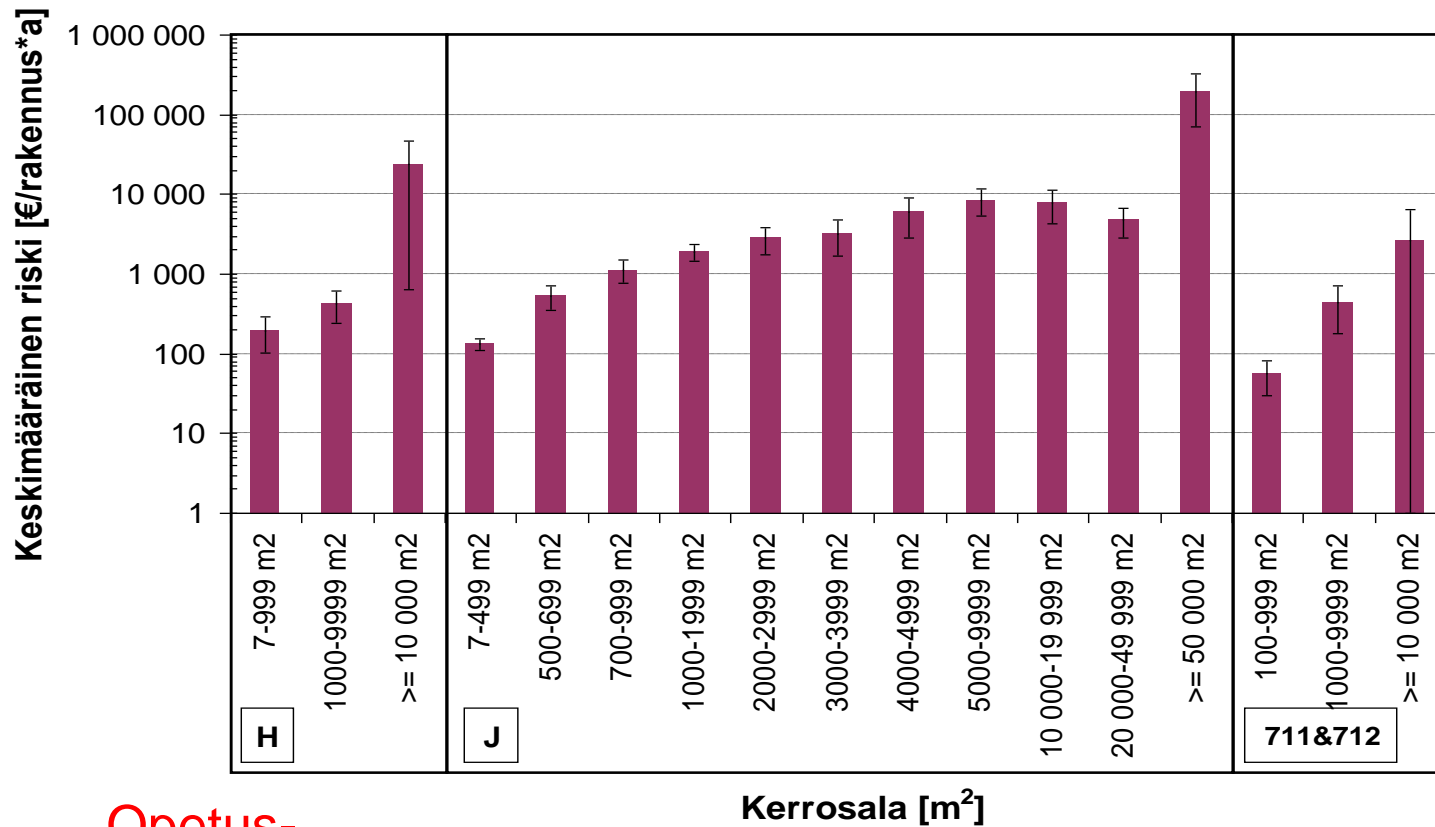
Toimistorakennukset

Hoitoalanrakennukset

Kokoontumisrakennukset

Tarkastusvälin määrittäminen

Keskimääräinen omaisuusvahingon riski pinta-alaluokittain.

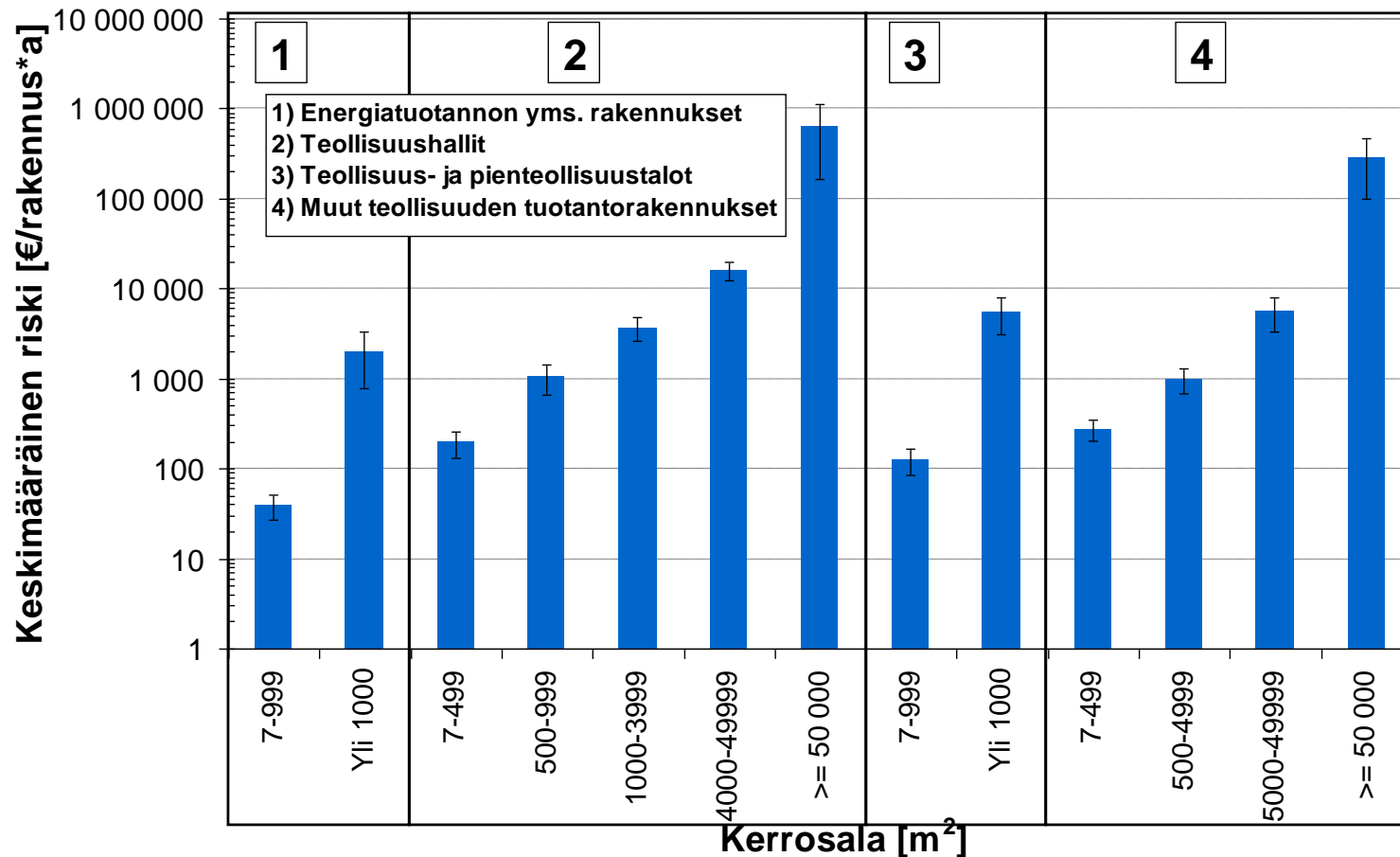
Opetus-
rakennukset

Teollisuusrakennukset

Varasto-
rakennukset

Tarkastusvälin määrittäminen

Teollisuusrakennusten keskimääräinen omaisuusvahingon riski pinta-
alaluokittain.

Erityiskohteiden valvonta

Teollisuus- ja varastorakennukset

Liitetaulukko A4. Teollisuus- ja varastorakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	Merlot-palotarkastusluokka	3 lk: [ppl]	6 lk: [ppl]	12 lk: [ppl]	18 lk: [ppl]	24 lk: [ppl]	36 lk: [ppl]	48 lk: [ppl]	60 lk: [ppl]	96 lk: [ppl]	120 lk: [ppl]
Energiantuotannon rakennukset	611, 613											
alle 1 000 m ²										60		
1 000 m ² tai enemmän							24					
Infrastruktuurin kannalta merkittävät ¹⁾					12							
Teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset	691, 699	148										
alle 1000 m ²												120
1000-4 999 m ²								36				
5 000-50 000 m ²						18						
yli 50 000 m ²					12							
Teollisuus- ja pieneollisuustalot	692	16										
alle 1 000 m ²												120
1 000 m ² tai enemmän								36				
Varastorakennukset ²⁾												
alle 1 000 m ²	711, 712, 719	14										120
1 000-9 999 m ²	711, 712, 719	148						36				
10 000 m ² tai enemmän	711, 712, 719	17			12							

1) Myös muut kuin energiatuotannon kannalta merkittävät kohteet, kuten kaukolämpö, vesihuolto, maakaasu jne. Myös VETSS-kohteet huomioita esim. Huoltovarmuuskeskuksen varustusvarastot jne.

2) Palovaarallisuusluokka otettava huomioon.

Erityiskohteiden valvonta

Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat kohteet

Liitetaulukko A1. Ympäri vuorokautisessa käytössä olevien kohteiden palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	Merlot-palotarkastusluokka	3 kk [kpl]	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Keskussairaalat, muut sairaalat	211, 213	23			12 ¹⁾							
Terveyskeskusten vuodeosastot	214				12 ¹⁾							
Terveydenhuollon erityislaitokset, muut terveydenhuoltorakennukset (vain päiväkäytössä)	215, 219								48			
Vanhainkodit, kehitysvammaisten hoitolaitokset	221, 223, 229	24, 28			12 ¹⁾							
Palvelutalot		21										
sprinklattu								36 ²⁾				
sprinklaamaton					12 ²⁾							
Tuettu asuminen, senioritalot ja muut vastaavat poistumisturvallisuusselvityskohteet		21						36 ²⁾				
Lasten- ja koulukodit, vankilat, ympäri vuorokautiset päiväkodit	222, 241, 231?, 239?	22										
vankilat	241	22			12			36 ³⁾				
lasten- ja nuorisokodit	222						24					
ympäri vuorokautiset päiväkodit	239?							36				
Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset	121, 123, 129	3, 44, 48				18						
Vuokrattavat lomamökkit ja -osakkeet	124	41, 43							48 ⁴⁾		96 ⁵⁾	
Leirintäalueet		42					24 ⁶⁾					
Asuntolat, muut asuntolarakennukset	131, 139	4								60		

1) Tarkastusväli tiheämpi, mikäli kohteessa ei ole automaattista sammutuslaitteistoa

2) Tarkastusväliä voidaan tarkentaa poistumisturvallisuusselvityksen päivittämisen yhteydessä (3 v. välein)

3) Avovankilat

4) Yritystoimintaa, välitysfirmat

5) Pienemmät kokonaisuudet, valvontaa ja ohjeistusta kirjeitse?

6) Tähtiluokittelu ohjaa tarkastusvälejä

Erityiskohteiden valvonta

Opetusrakennukset ja päiväkodit

Liitetaulukko A2. Opetusrakennusten ja päiväkotien palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	Merlot- palotarkastus- luokka	3 kk [kpl]	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Päiväkoti	231	65										
alle 25 paikkaa										60		
25-100 paikkaa								36				
yli 100 paikkaa						18						
Yleissivistävät oppilaitokset	511	9, 95			12							
Keskiasteen oppilaitokset	521	9, 95					24					
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	531, 532	9, 95							48			
Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms.	541, 549	9, 95								60		

Erityiskohteiden valvonta

Kokoontumis- ja liiketilat

Liitetaulukko A3. Kokoontumis- ja liiketilojen palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	Merlot-palotarkastusluokka	3 kk [kpl]	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Liike- ja tavaratalot, myymälähallit, kauppakeskukset												
alle 400 m ²	111, 112, 119	78										120
400-2 499 m ²	111, 112, 119	72, 78, 7, 71								60		
2 500- 9 999 m ²	111, 112, 119	7, 71, 72					24					
10 000 m ² tai enemmän	111, 112, 119	7, 71, 72			12							
Anniskeluravintolat												
alle 50 asiakaspaikkaa	141	115									96	
50-500 asiakaspaikkaa	141	11						36				
yli 500 asiakaspaikkaa	141	11			12							
Ruokaravintolat ¹⁾												120
Teatteri- ja konserttirakennukset A) paikkaluku max 300 B) paikkaluku yli 300	311, 312	10, 101			12 ^{A)}				48 ^{B)}			
Kirjasto-, museo- ja näyttelyhallirakennukset	322, 323, 324	103										
Kirjastot ja museot										60		
Näyttelyhallit							24					
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset	341, 342, 349	102								60		
Muut kokoontumisrakennukset, kuten seura- ja kerhorakennukset sekä urheilu- ja kuntorakennukset	331, 351, 352, 353, 354, 359, 369	10, 105, 108								60		
Liikenteen rakennukset	161, 162, 163, 164, 169	104, 132, 138										
lentotermiinaalit ja maanalaiset liikenneasemat	161	104			12							
muut liikenteen rakennukset ²⁾	162, 163, 164, 169	132, 138								60		

1) Voi olla anniskelulupa, mutta kyseessä on lounaspaikka tai vastaava,

2) Esim. maanalaiset pysäköintitilat, ei yksittäiset autokatokset

Erityiskohteiden valvonta

Maatalousrakennukset

Liitetaulukko A5. Maatalousrakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	Merlot- palotarkastus- luokka	3 kk [kpl]	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Ympäristökeskuksen ympäristöluparajat	811, 819	141, 152, 153, 154, 155?			12							
Ympäristöluvan alempi raja										60		
Erilliset viljankuivaamorakennukset ¹⁾	891, 892, 893, 899	156						36				

1) Käyttöaste tiuhentaa tai harventaa tarkastusväliä

Erityiskohteiden valvonta

Muut

Liitetaulukko A6. Muiden rakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	Merlot- palotarkastus- luokka	3 kk [kpl]	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Toimistot ja työpaikatilat	151	109										120
Palo- ja pelastustoimen rakennukset	721, 722, 729									60		
Rakennus ei kuulu mihinkään muuhun ryhmään, mutta on kytketty hätäkeskukseen ¹⁾		13, 131										120
Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat		182, 18										
kylmä jakeluasema, ei rakennuksia								36				
jakeluasemat, esim. liikennekaupat						18						
Seveso-kohteet ja muut vastaavat												
turvallisuusselvityslaitos					12							
toimintaperiaatelaitos						18						
lupalaitos							24					
ilmoituslaitos								36				
kemikaaliratapihat ja satamien vaarallisten aineiden kentät, maaliikenteen logistiikkakeskukset					12							
Kulttuurihistoriallinen rakennus ³⁾		19	Tapauskohdainen harkinta,									
Muut rakennukset ja kohteet ⁴⁾		999	Tapauskohdainen harkinta,									

1) Esim. autohallit

2) Trafissa määritelty kemikaaliratapihat, logistiikkakeskusten ja -maaliikenneterminaalien yhteydessä huomioitava ainakin toiminnan laajuus ja mahdollisten vaarallisten aineiden osuus tavaravirrasta

3) Kulttuurihistoriallisesti tärkeiden kohteiden määrittelyssä hyödynnetään Haag-listaa.

4) esim. kaivokset, maanalainen rakentaminen, turvetuotantoalueet

Tarkastusvälin määrittely

- Suositusvälit on määritelty koko maan kattavan tilastollisen tarkastelun perusteella.
- Tältä pohjalta jatketaan yksittäisen kohteen arviointia. Otettava huomioon myös muut riskit.
- Tarkastusvälin pituutta voidaan kohdekohtaisesti muuttaa suositellusta tietyin perustein.
 - auditointi, turvallisuuskulttuuri, uhatut arvot, tapahtuneet onnettomuudet tai vastaavat.

Tarkastusvälin muuttamisen perusteet

- Auditoivan palotarkastuksen riskiluku
- Turvallisuuskulttuuri
 - Havaitut puutteet palotarkastuksilla
 - Korjausmääräysten toteutuminen
 - Pelastussuunnitelma ja sen päivitykset
 - Henkilökunnan koulutus ja harjoitukset
 - Yrityksen turvallisuuteen liittyvä laatujärjestelmä ja sen jalkautuminen
 - Omavalvonnan arviointi
 - Asiakkaan sitoutuminen
 - Omaehtoinen varautuminen yli lakisääteisen tason

Tarkastusvälin muuttamisen perusteet

- Uhatut arvot
 - Kohteen laajuus ja geometrinen monimutkaisuus (operatiivisesti haasteelliset kohteet, monimutkainen paloturvallisuustekniikka)
 - YETTS-kohteet, kunnan toiminnan kannalta kriittiset kohteet, yhteiskunnallisesti merkittävät kohteet
 - Teollisuuden tuotannon toimiala ja palovaarallisuusluokka
 - Poikkeuksellinen henkilömäärä
 - Ympäristön toiminta, esim. Seveso-kohteen ympärillä sijaitsevat kohteet. Otettava huomioon myös ympäristön riskien muuttuminen.
 - Poikkeuksellisessa ympäristössä sijaitsevat kohteet (esim. tärkeällä pohjavesialueella sijaitsevat vaarallisten aineiden kohteet).
 - Poistumisturvallisuusselvitys ja sen havainnot, toimintaympäristön muutokset
 - Poikkeuksellinen saavutettavuus, palokunnan vaste
- Tapahtuneet onnettomuudet tai vastaavat
 - Useita viranomaiskäyntejä, poikkeamia, onnettomuuksia, läheltä piti-tilanteita samassa kohteessa
 - Toistuvat erheelliset paloilmoitukset

Resurssit ja mittarit

- Seurattavia asioita ovat esim.
 - Valvonnan suuntaamisen tarkoituksenmukaisuus.
 - Suunnitelman perusteet (esim. perusteet tarkastusvälien pidentämiselle tai lyhentämiselle)
 - Valvonnan toteutuminen. Tehtyjen palotarkastusten määrä verrattuna suunnitelmaan. Perusteet, mikäli valvontasuunnitelmasta on poikettu. Muun ennaltaehkäisevän työn arviointi.
 - Ennaltaehkäisytyöhön käytettävät resurssit.
 - Valvonnan vaikuttavuus.

80 § 1 ja 2 mom. - Palotarkastuksen ja muun valvontatehtävän toimittaminen

Palotarkastuksia ja muita 78 §:n mukaisen valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä saa suorittaa alueen pelastusviranomainen.

Palotarkastus saadaan suorittaa rakennuksessa ja rakennelmassa, niihin kuuluvissa huoneistoissa ja asunnoissa sekä muissa kohteissa.

Palotarkastuksen suorittaja on päästettävä kaikkiin tarkastettaviin tiloihin. Tarkastettavan kohteen edustajan on esitettävä säädöksissä vaaditut suunnitelmat, muut asiakirjat ja järjestelyt.

80 § 3 ja 4 mom. - Palotarkastuksen ja muun valvontatehtävän toimittaminen

Kiinteistön omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan on pyynnöstä toimitettava alueen pelastusviranomaiselle maksutta 15 §:ssä tarkoitettu pelastussuunnitelma ja mahdolliset muut sellaiset kohteen palo- ja poistumisturvallisuudesta laaditut asiakirjat, joita alueen pelastusviranomaisen tarvitsee 78 §:n mukaisessa valvontatehtävässään.

Palotarkastuksesta on laadittava pöytäkirja, jossa tulee riittävästi yksilöidä tarkastuskohde, tarkastuksen kulku, tarkastajan tekemät keskeiset havainnot, tarkastettavan kohteen edustajan esittämä selvitys sekä johtopäätökset ja niiden perustelut. Pöytäkirja on myös laadittava, jos alueen pelastusviranomaisen muutoin valvonnan yhteydessä antaa 81 §:ssä tarkoitettun korjausmääräyksen tai keskeyttää välittömän tulipalon tai muun onnettomuuden vaaraa aiheuttavan toiminnan. Pöytäkirja on viipymättä annettava tiedoksi asianosaisille.

81 § - Korjausmääräys ja toiminnan keskeyttäminen

Jos alueen pelastusviranomainen valvontatehtävää suorittaessaan havaitsee puutteita **tässä laissa säädettyjen velvoitteiden toteuttamisessa**, pelastusviranomaisen on määrättävä ne korjattavaksi. Jos puutteita ei voida heti korjata, korjaamiselle tulee antaa määräaika.

Jos alueen pelastusviranomainen tämän lain mukaista valvontatehtävää suorittaessaan havaitsee puutteita muussa laissa säädettyjen velvoitteiden toteuttamisessa ja arvioi puutteiden aiheuttavan vakavaa vaaraa henkilöturvallisuudelle, pelastusviranomainen voi määrätä puutteet korjattavaksi. Jos puutteita ei voida heti korjata, asiasta tulee ilmoittaa asianomaiselle valvontaviranomaiselle.

Jos valvontatehtävässä tai muutoin havaittu puutteellisuus tai virheellinen menettely aiheuttaa välittömän **tulipalon** tai muun onnettomuuden vaaran, pelastusviranomaisella on oikeus tarvittaessa heti keskeyttää toiminta ja määrätä onnettomuuden ehkäisemiseksi välttämättömistä toimenpiteistä. Määräystä on heti noudatettava.

6 luku - Yhteistoiminta pelastustoimen tehtävissä

42 §. Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä

43 §. Onnettomuuskehityksen seuranta.

44 §. Pelastuslaitosten yhteistoiminta

45 §. Pelastuslaitosten avunanto

46 §. Yhteistyö pelastustoiminnassa

47 §. Pelastustoimen suunnitelmat

48 §. Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoinen pelastussuunnitelma

49 §. Velvollisuus antaa virka-apua ja asiantuntija-apua pelastusviranomaisille

50 §. Pelastusviranomaisen virka-apu muille viranomaisille

42 § - Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä

Pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Jos viranomaiset virkatoimiensa yhteydessä havaitsevat tai muutoin saavat tietää rakennuksessa, asunnossa tai muussa kohteessa ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin, tulee heidän ilmoittaa asiasta pelastuslaitokselle.

42 § - Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä

Pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

- 1 mom. vastaa voimassa olevan lain mukaista velvoitetta.
 - Tavoitteena on yhteistyön edistäminen ja turvaaminen ja paikallisen turvallisuustyön yleinen tehostaminen.
 - Yhteistyöhön kunnan viranomaisten ja pelastuslaitoksen kesken on luotava paikallisia järjestelyjä, joilla taataan toimiva yhteistyö alueen kaikkien kuntien eri viranomaisten kanssa.

42 § - Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä

- Erityisten riskikohteiden osalta tulisi onnettomuusriskiä vähentää viranomaisten ja muiden tahojen yhteistyöllä.
 - OTKES (B1/2008Y): sisäasiainministeriön tulisi yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa luoda järjestelyt, jotka mahdollistavat eri viranomaisten järjestelmiin kertyvän tiedon sekä havaintojen välittämisen asiasta vastaavalle viranomaiselle
 - Oikeuskansleri (Dnro OKV/8/50/2008): Pelastusviranomaisilla on oltava sellaiset tiedot niiden toimialueeseen kuuluvista kohteista, että ne voivat tehdä tarkastus- ja muuta valvontatoimintaansa säädettyjen velvoitteiden mukaisesti.

Tiedon välittämisen kannalta oleellista on se, että esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat osaavat kiinnittää huomiota turvallisuuteen liittyviin seikkoihin.

Edelleen on oleellista, että organisaatiossa on sovitut toimintatavat tiedon välittämisestä niille tahoille, jotka voivat tehdä päätöksiä ja puuttua konkreettisesti turvallisuutta koskeviin puutteisiin ja ongelmiin.

42 § - Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä

- 2 mom. koskee viranomaisten ja julkisyhteisöjen sekä niiden palveluksessa olevien yleistä velvollisuutta ilmoittaa toimintansa yhteydessä havaitsemastaan tai muutoin tietoonsa saamastaan ilmeisestä palonvaarasta tai muusta onnettomuusriskistä alueen pelastusviranomaiselle.
- Koskee myös hoitolaitosten ylläpidosta ja palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä vastaavaa lakiehdotuksen 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua toiminnanharjoittajaa sekä näiden palveluksessa olevaa henkilöstöä.
- Tarkoituksena on osaltaan edesauttaa pelastusviranomaisten valvontatehtävän toteutumista, samoin kuin varhaista reagoimista paloturvallisuusongelmiin ohjauksen, neuvonnan ja valistuksen keinoin.

43 § - Onnettomuuskehityksen seuranta

Pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille.

44 § - Pelastuslaitosten yhteistoiminta

Alueen pelastustoimi voi sopia tämän lain mukaisten tehtävien hoitamisesta myös toisella pelastustoimen alueella.

- Sopimusperusteinen yhteistyö olisi mahdollista kaikissa alueen pelastustoimen lakisääteisissä tehtävissä.
- Sallii myös sopimisen palotarkastusten ja vastaavien pelastusviranomaisen tehtävien yhteisestä hoitamisesta tai tehtävien antamisesta toisen pelastuslaitoksen hoidettavaksi.

13 luku - Salassapitovelvollisuus, tiedonsaantioikeus ja henkilörekisterit

86 §. Vaitiovelvollisuus

87 §. Velvollisuus tilastotietojen antamiseen

88 §. Tiedonsaantioikeus palon- ja onnettomuuden tutkinnassa

89 §. Tiedonsaantioikeus pelastustoimintaa ja valvontatehtäviä varten

90 §. Oikeus saada tietoja väestönsuojelutehtäviä varten

91 §. Toimenpiderekisteri

92 §. Varautumistehtävien rekisteri

93 §. Valvontarekisteri

94 §. Sopimuksen perusteella pelastustoimintaan osallistuvien henkilörekisteri

89 § 1 mom. 1 k - Tiedonsaantioikeus pelastustoimintaa ja valvontatehtäviä varten

Pelastusviranomaisella on sille tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi **oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta** pelastustoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä pelastustoimelle säädettyjen valvontatehtävien hoitamisessa tarpeellisia tietoja. Tässä tarkoituksessa pelastusviranomaisella on oikeus saada tietoja:

1) paikkatietoinfrastruktuurista annetussa laissa (421/2009) ja sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitetuista paikkatietoaineistoista;

89 § 1 mom. 2 k - Tiedonsaantioikeus pelastustoimintaa ja valvontatehtäviä varten

2) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009):

a) 13 §:n 5 kohdassa tarkoitetusta siviilisäädystä;

b) 13 §:n 8 kohdassa tarkoitetuista lapsen ja vanhemman perheoikeudellista asemaa koskevista tiedoista;

c) 13 §:n 14 kohdassa tarkoitetusta kansalaisuudesta;

d) 13 §:n 20 kohdassa tarkoitetusta henkilön ilmoittamasta äidinkielestä ja asiointikielestä;

e) 13 §:n 22 kohdassa tarkoitetusta henkilön ilmoittamasta ammatista;

f) 14 §:n 1 kohdassa tarkoitetusta kiinteistötunnuksesta tai muusta kiinteistön tai rekisteriyksikön yksilöivästä tunnistetiedosta;

g) 15 §:n 1 kohdassa tarkoitetusta rakennustunnuksesta tai muusta rakennushankkeen tai rakennuksen yksilöivästä tunnistetiedosta;

h) 15 §:n 3 kohdassa tarkoitetuista koordinaateista, käyttötarkoituksesta, valmistumisvuodesta, kerrosluvusta, huoneistoalasta ja tilavuudesta;

i) 15 §:n 4 kohdassa tarkoitetuista rakennushankkeesta ja rakennusta, sen rakenteita ja ominaisuuksia kuvaavista muista tiedoista;

j) 16 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista huoneistoa ja sen ominaisuuksia kuvaavista tiedoista;

k) 16 §:n 3 kohdassa tarkoitetuista asuinhuoneiston hallintaperustetta ja käytössä oloa koskevista tiedoista;

89 § 1 mom. 3-8 k - Tiedonsaantioikeus pelastustoimintaa ja valvontatehtäviä varten

- 3) valvontakohteista Turvatekniikan keskuksen valvontakohderekisteristä;
- 4) Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoista;
- 5) ensivaste-, ensihoito- ja sairaankuljetustehtävien koordinaateista ja tehtäväkoodeista sairaanhoitopiiriltä sillä tavoin yksilöityinä, ettei tietojen perusteella voida tunnistaa yksittäistä luonnollista henkilöä;
- 6) tämän lain 42 §:n 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa muilta viranomaisilta onnettomuuksien ehkäisyn kannalta erityisistä riskikohteista sillä tavoin yksilöityinä, ettei tietojen perusteella voida tunnistaa yksittäistä luonnollista henkilöä;
- 7) poliisilta kokoontumislain (530/1999) 14 §:n mukaisista yleisötilaisuuden järjestämiseen liittyvistä ilmoituksista;
- 8) kuntien rakennusvalvontaviranomaisilta maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 125 §:n mukaisista rakennusluvista ja 126 §:n mukaisista toimenpideluvista sekä niiden 131 §:n mukaisista hakemuksista rakennusvalvontaviranomaisen kanssa yhteisesti sovittavalla tavalla.

15 luku - Muutoksenhaku, pakkokeinot ja rangaistukset

104 §. Muutoksenhaku

105 §. Uhkasakko ja teettämisuhka

106 §. Rangaistukset

105 § Uhkasakko ja teettämisuhka

- Uhkasakkoa ja teettämisuhkaa sekä rangaistuksia koskevat säännökset vastaavat pääpiirteissään voimassa olevassa pelastuslaissa säädettyä. Säännöksiä on kuitenkin nykyisestään täsmennetty ja muotoiltu tarkkarajaisemmiksi.
- Ehdotetussa pykälässä hallinnollisten pakkokeinojen käyttöä täsmennettäisiin yksilöimällä nykyistä tarkemmin ne laiminlyönnit, joiden johdosta voitaisiin asettaa uhkasakko tai teettämisuhka.

105 § Uhkasakko ja teettämisuhka

Joka

- 1) laiminlyö 11 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden merkitä pelastustie asianmukaisesti,
- 2) laiminlyö 12 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden pitää sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto, sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet ja palonilmaisulaitteet sekä muut hälytys- ja onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet, poistumisreittien opasteet ja valaistuksen tai väestönsuojien varusteet ja laitteet toimintakunnossa sekä huollettuna ja tarkastettuna asianmukaisesti,
- 3) laiminlyö 13 §:ssä säädetyn velvollisuuden huolehtia nuohouksesta ja ilmanvaihtokanavien ja -laitteiden huollosta ja puhdistamisesta tai tikkaiden, kattokulkuteiden ja turvavarusteiden pitämisestä kunnossa,
- 4) laiminlyö 15 §:ssä säädetyn velvollisuuden laatia pelastussuunnitelma,
- 5) laiminlyö 17 §:ssä säädetyn velvollisuuden varustaa asunto, majoitustilat, hoitolaitos tai palvelu- ja tukiasumiseen kuuluvat tilat palovaroittimilla tai muilla laitteilla, jotka mahdollisimman aikaisin havaitsevat alkavan tulipalon ja varoittavat siitä,
- 6) laiminlyö 19 §:ssä säädetyn velvollisuuden laatia poistumisturvallisuusselvitys ja jättää toimittamatta sen alueen pelastusviran-omaiselle ja rakennusvalvontaviranomaiselle,
- 7) laiminlyö 20 §:ssä säädetyn velvollisuuden laatia poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelma asetetussa määräajassa,

105 § Uhkasakko ja teettämisuhka

- 8) laiminlyö 48 §:ssä säädetyn velvollisuuden laatia erityistä vaaraa aiheuttavan kohteen ulkoinen pelastussuunnitelma, tiedottaa suunnitelmasta tai järjestää harjoituksia suunnitelman toimivuuden varmistamiseksi,
- 9) laiminlyö 71 §:ssä säädetyn väestönsuojan rakentamisvelvollisuuden,
- 10) laiminlyö 72 §:ssä säädetyn väestönsuojan kunnostamisvelvollisuuden muutos- ja korjaustyön yhteydessä,
- 11) laiminlyö 81 §:ssä säädetyn korjausmääräyksen noudattamisen,
- 12) ei noudata tai toteuta 82 §:n mukaisesti määrättyjä erityisiä turvallisuusvaatimuksia,
- 13) vastustaa 108 §:ssä tarkoitettujen pelastustoimen tarvitsemien laitteiden sijoittamista rakennukseen tai rakennelmaan tai
- 14) laiminlyö velvollisuuden hankkia ja pitää toimintakunnossa alueen pelastusviranomaisen 109 §:n nojalla määräämiä viran-omaisverkon käytettävyyttä varmistavia laitteita,

voidaan alueen pelastusviranomaisen päätöksellä velvoittaa määrääjassa oikaisemaan se, mitä on tehty tai lyöty laimin. Edellä 8 kohdassa tarkoitettussa asiassa päätöksen tekee kuitenkin aluehallintovirasto.

Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta sekä teettämis- ja keskeyttämisuhasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).